

Klebsberg a Templom-téri Jedermannról és Az ember tragédiájáról

(A Délmagyarország munkatársától.) Ha nem tavargogna annyi rengeteg készülő, vagy elkészült világszenzáció körülöttünk, ha nem ködlenének fel olyan problémák, amelyeknek megoldásától talán az egész világ jövőd sorsa függ, ha a szociális nyomorúság bilincsei csak valamivel lennének tágabbak, kevésbé szorítóbbak, bizonyára országos vihart lámaszt az, ami Szegeden történt az ember tragédiája körül. De így, ebben az összevissza kuszált bizonytalanságban, amely egyre mélyebbé s tragikusabbá szűkíti a fásultságot és a közömbösséget, valahogy elszakadt a dolog.

Röviden az történt, hogy a magyar irodalom és kultúrálény legnagyobb értékét, legféltettebb kincsét, Az ember tragédiáját se akarják tisztítani arról a helyről, amely megilleti, hogy valami mást, ha értéket is, de idegent tegyenek helyébe. Az történt, hogy fel akarják áldozni a szegedi Templom-tér kulturális hivatását, amelyről olyan szép mondatokat szerkesztettek illetékesek és illetéktelenek a tavalyi Magyar Passió fellángolásakor. Jén. Meg akarnak feledkezni arról, hogy tavaly még a magyar irodalom és a magyar kultúra új bástyáját látták a szabadtéri játékok rendezésére annyira alkalmasnak talált szegedi Templom-térben.

Az történt, hogy a katolikus egyház egyik képviselője az egyik nap tiltakozott még a jöttevén ellen is, mintha az egyháznak kifogása lenne az ember tragédiája templomtéri előadásá ellen, mintha az egyház felfogása szerint Madách örök emberi értéket jelentő remekműve profanizálná a kegyeletes teret, a rákövetkező napon viszont a magyar kultuszminisztérium művészeti osztályának vezetője úgy nyilatkozott, hogy Az ember tragédiája nem való a Templom-térre, mert profán jelenetek is vannak benne. Ezt az álláspontot nagysaját megerősítette csatlakozó véleményével a Nemzeti Színház igazgatója is.

A szegedi és általában a magyar közönség joggal lehet kíváncsi arra, hogy mi a véleménye erről a kérdésről a szegedi templomtéri játékok első gondnokjainak és a tavaszi játéktérvek agilis megvalósítójának, gróf Klebsberg Kunó volt kultuszminiszternek.

A Délmagyarország munkatársa nem azért kereste föl a volt kultuszminisztert, hogy újságba való nyilatkozatokat kérjen tőle, a lefolyt beszélgetésről nem is készített jegyzeteket és csak emlékeztetőből idéz. Véleményét, megjegyzését, mert ezek is igazolták a hivatalos elképzelés tartalmát, később.

A beszélgetések során természetesen a legtöbb szó Szegedről és az Alföldről esett. Sorra felbukkantak a szegedi problémák.

— *Súlyos hiba lenne* — mondotta akkor, amikor az idegenforgalom került sorra — *ha Szeged nem használná fel a meglevő idegenforgalmi adottságokat, ha nem teremtené a Tisza partján modern strandfürdőt, mert az újszegedi strandjelet mai káros elkülönítettségével többet árt, mint amennyit nyújt használatban. Ha Szegeden fölépülne a modern strandfürdő, meggyőződésem szerint rendkívül nagy idegenforgalmat teremthetne vele a város, különösen a mostani időkben, amikor a külföldi nyaralás lehetősége annyira minimálisra csökkent. Különösen a környékbeli városokból és községekből keresnek fel a szegedi fürdőt a kirándulók, de megfelelő állandó vendégekre is számíthatnánk.*

Az idegenforgalommal kapcsolatban került szóba azután a

a. Jedermann-affér

— Ezt a dolgot nem értem — mondotta Klebsberg Kunó — nem tudom megérteni, hogy miért gondolnak a Jedermann darabjának szabadtéri előadására. A templomtéri szabadtéri játékok függetlenül a szabadtéri színpadra hozott daraboktól, már maga is utánczésnek látszik, a salzburgi játékok utánczésának. Féltünk is tőle a múlt évben, szerencsére a Magyar Passió magyarsága és eredetisége nem csak ellensúlyozta, hanem teljesen el is oszlatta ezt az aggodalmat. Ha most a salzburgi játékok állandó műsordarabját, a Jedermann-t adjuk elő a szegedi Templom-térben, ezzel végzetesen bebizonyítjuk az utánczési szándékot, amelyen nem sokat enyhít az osztrák darab meg-

magyarítása sem. Az ilyen »magyarítás« mindig kómikusan hat rám, olyan, mintha valami angol zakóra sujtást varratna valaki vagy vitézkötést a csikos zsakett nadrágra.

— Nem tudom megérteni sem Hevesit, sem Kertész államtitkár urat, amikor állást foglalnak Az ember tragédiája ellen. Ha még azt mondanák, hogy ennek a darabnak a szíjrehozatala hallatlanul költséges lenne, azért nem mernek vállalkozni rá, talán megérteném. De az egyház esetleges kifogásaira hivatkoznak és az egyházi hatóságokkal szemben állapítják meg, hogy Madách profanizálja a Templom-tér. En alaposan ismerem

Ünnepi esemény

színhelye lesz szerdán a Belvárosi Mozi. Bemutatásra kerül Székely Istvánnak a Hippolit világhírű rendezőjének első magyar világfilme a PIRI MINDENT TUD című zenés vígjáték, mely Budapest legelőkelőbb mozgófényképszínházában, a Royal Apollóban kivételes nagy sikerrel napról-napra táblás házakat vonz a filmnek, mely Budapesttel egyidőben mutat be a Belvárosi Mozi, érthető ez a nagy sikere. Meséje a legsőbbrendű, sablontól mentes remekmű. Zenéje Angyal László a kitűnő zeneszerző invenciózus munkája. Szereposztása oly kiváló, amilyen még filmen nem szerepelt. Dajka Margit, Kabos Gyula, Páger Antal, Rátkay Márton, Eöri Erzsébet, Sarkadi Aladár briliáns együttese vízi diadalra ezt a kiváló magyar filmet, mely ismét bizonyította annak, hogy a magyar művészet sokkal különbet tud alkotni, mint a külföldi nagy gyárak. A film hangfelvétele nagyszerűen sikerült, s így a leadás és valamint a vetítés a legelőrangú lesz. A teljes előadást kitűnő nagyszabású filmet máától kezdve minden nap kiváló kísérő műsorral mutatja be a Belvárosi Mozi.

Hirek

IV 27. Szerda, Róm. kath. Kassin. Pro. István Arisztid. Nap két 4 óra 50 perckor, nyugszik 19 óra 06 perckor.

A Somogyfőkönyvtár olvasótérme nyitva van: köznapokon délelőtt 10-től 1-ig, délután 4-től 7-ig. A múzeum nyitva délelőtt 10-től fél 1-ig minden nap, vasárnap, ünnepnap is.

Egyetemi könyvtár (közpon. egyetem, I. emelet) nyitva vasárnapok kivételével mindennap.

Szegeden a gyógyszerárak közül szolgálatot tartanak: Leinzinger Gyula, Horváth Mihály-u. 9. (Tel. 1352.) Moldván Lajos, Újszeged, Vedres-u. 1. (Tel. 1846.) Nyilassy L., bérő: Popper József, Római-körút 22. (Tel. 2540.) Salgó Péter, Mátyás király-tér. (Tel. 1296.) Frankó Andor, Dugonics-tér 1. (Tel. 1793.) Zakar S. örök, Valéria-tér 1. (Tel. 1695.)

— A Tisza apadása. A Tisza vízállása Szegednél hétfő reggeltől keddi reggelig 12 centimétert apadt. Kedden reggel a vízállás 842 centiméter volt, délután 840. További nagyobb arányú apadást várnak.

— Május 16-án leleplezik az 5-ös honvédek hősi emlékművét. A volt 5. honvédegységek bajtársi szövetsége május 16-án délelőtt 11 órakor leleplezi az ünnepélyes keretek között a fogadalmi templom falában elhelyezett hősi emlékművét. Az ünnepségen megjelenik József főherceg is. Az ünnepségeket reggel fél 10 órakor tábori mise előzi meg, fél tíz órakor az 5-ös honvédek zárt sorokban vonulnak fel az emlékmű elé. József főherceget 11 órakor katonailag fogadják. Ezután dr. Glattfelder Gyula püspök megsejteneli az emlékművet és egyházi beszédet mond. Ezt követi az emlékmű átadása és átvétele, majd a főherceg ünnepi beszéd keretében megkoszorúzza az emlékművet. Délben egy órakor a Tisza kertjében bajtársi összejövetelt tart a szövetség.

— Felfüggesztették a hatási polgári iskola igazgatóját. Kiskunhalasról jelentik: Kiskunhalason néhány nappal ezelőtt megjelentek a polgári iskolában a kultuszminisztérium számviteli osztályának kiküldöttai, akik az iskolában rovincsolást tartottak. A rovincsolás során megállapította a bizottság, hogy Kárpáti Elemér igazgató a tandíjon kívül beszédett egyéb összegek egy részét magának tartotta meg. A vizsgálat eddigi eredményei alapján a kultuszminiszter Kárpáti Elemér igazgatót állásától felfüggesztette.

— Szakelőadások. Az Egyetem Barátok Egyesülete természettudományi szakosztálya értesíti tagjait és az érdeklődőket, hogy kilencedik szakosztályi előadóját 27-én, szerdán délután 5 órakor tartja meg az első számú vegytani intézet előadótermében. A szakülés tárgya: dr. Gyulai Zoltán előadása, dr. Haraszti József: Propenyllancot tartalmazó benzolgyűrűs vegyületek dimer módosulatairól, dr. Náray-Szabó István—Szabó Zoltán: Jód regenerálása maradékokban, dr. Széki Tibor: Phtalaldehidsavak néhány új reakciójáról. Az előadásra vendégeket szívesen lát az elnökség.

x Zálogcédulájára a legjobb árértékű értékesíthető Mülhoffer ékszerésznél, Széchenyi-tér 9. 104

x Olcsó bútorvásár az Asztalosmesterek cégénél, Dugonics-tér 11.

Széchenyi Mozi Téves kapcsolás

a legközelebbi bombasiker

Az ember tragédiáját, de nem tudok róla, hogy a drámai költemény egyetlen gondolatában is tér. tene az egyház álláspontját.

Látszik Klebsberg Kunó arcán és érzik a hangján, hogy nagy meglepetéssel értesült ezekről a dolgozókról, mert hiszen ő volt az, aki a Templom-térrel hivatalosan is a magyar kultúra propagálására szánta.

— Tílos az arzenáltartalmú porok permetezni. A földművelésügyi miniszter nemrégén rendeletet adott ki, amelyben a gyümölcsfák permetezéséhez szükséges fertőtlenítőszer használatát szabályozta. A rendeletet több helyen félreértették és úgy értelmezték, hogy a miniszter az arzenáltartalmú permetezőszer használatát általában eltiltotta. A minisztérium telefonon közölte kedden a polgármesterrel, hogy a földművelésügyi miniszter rendelete csupán az arzenáltartalmú porok használatát tiltja el a virágzásban lévő gyümölcsfák permetezésénél, mert a virágra kerülő arzenálszemek elpusztítják a mézet gyűjtő méheket. A virágzás után tehát ismét használhatók az arzenáltartalmú permetező porok.

x Izadás ellen használjon Perpetua-t. 157

x Esterházy husleves-kocka ára 3 filler. 322

— Szederényi Anna: Felvadászatok. Délmagyarország kölcsönkönyvtár.

x Tört. aranyért, ezüstért, briliáns és gyémántért a legtöbbet fizet Mülhoffer ékszerész. Széchenyi-tér 9. 104

A vasárnapi Filléres gyorsvonatok

Megírta a Délmagyarország, hogy a Máv. május 1-én Filléres gyorsvonatot indít Szegedről Budapestre. Az érdeklődés olyan nagy, hogy kedden az összes jegyek elkeltek. A nagy érdeklődésre való tekintettel a Máv. elhatározta, hogy újabb 500 jelentkező esetén május 1-én második szelvényt is indít. A második vonatra érvényes jegyek árusítását csütörtökön kezdik meg.

A vonatok menetrendje a következő: az A 1. jelzésű vonat Szegedről indul 7 órakor, Budapestre érkezik 10 óra 17 perckor. A B 1. jelzésű vonat Szegedről indul 7 óra 29 perckor, Budapestre érkezik 10 óra 45 perckor. Az A 2. jelzésű vonat Budapestről 23 órakor indul vissza és Szegedre érkezik 2 óra 30 perckor. A B 2. jelzésű vonat Budapestről visszaindul 23 óra 15 perckor és Szegedre érkezik 2 óra 45 perckor.

Kerékpárosok!

Egyik nagy gyáramtól sikerült az alanti kerékpár gummit és kellel... olcsón megvásárolni:

Köpeny kev. haszn. 8-50-5-	Kerékesgő kev. h. 1-30-2-30
Tömlő " " 1-40-1-30	Kapragő nyer. " 6-20-7-50
Pedál " " 1-80-2-40	Sárvédő " 1-70-2-20
Fék " " 1-40-1-30	Lábas-pumpa " 1-30-2-50
Lánc " " 1-50-2-20	Bosch dynamó " 16-20-27-50

Kerékpárokból a világhírű »STYRIA«, »TRIUMPH« és »PUCH« gyártmányok raktáron. A magyar gyártmány »CSEPEL« kerékpár nálam kapható. RÁDIO és VARRÓGÉPEKBEN vezető márkákat tartok, GYERMEKKOCSIKBÓL a legolcsóbbtól a legdiszesebbig. Javítások olcsón, összes alkatrészek raktáron. 174

Szántó Sándor gépkereskedő Szeged, Kiss Dávid-palota, Kiss ucca 2. szán.

Korzó Mozi

Szerda, csütörtök

Richard Barthelmes
Istenek fia

Műsoreplésével
keleti történet 10 felvételben
Azonkívül

Tarzan és a Dzsungel banditái

Izgalmas dzsungel film

Előadások 5, 7, 9 órakor.